

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219206814
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7219206814.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu A. B., bytom v C., D. E. X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Cáfal, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Murgašova č. 3 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova č. 2, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 1.2.2023 č.k. 12C/22/2019-280 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ohľadom nemajetkovej ujmy a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 7.246,56 eura s 5% úrokom od 28.6.2019 do zaplataenia titulom náhrady škody a sumu 9.500,00 eur titulom nemajetkovej ujmy, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne v konaní vedenom pod sp.zn. 12C/3/2023.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o žalobnom nároku žalobcu, ktorým sa domáhal jednak náhrady škody v sume 7.944,00 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 26.000,00 eur.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 22.3.2016 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, jej držania a obchodovania s nimi. Uznesením Okresného súdu Košice II zo dňa 25.3.2016 bol žalobca vzatý do väzby, pričom väzba trvala do 24.10.2016, kedy bol z väzby prepustený na slobodu. Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 30.1.2018 oslobodil žalobcu spod obžaloby, lebo nebolo dokázané, že skutok spáchal. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 10.9.2018 odvolanie prokurátora zamietol a oslobodzujúci rozsudok tak nadobudol právoplatnosť dňa 30.1.2018. Žalobca v konaní uplatnil náklady vynaložené na trovy právneho zastúpenia počas trestného konania v sume 6.977,91 eura, výdavky vynaložené počas väzby v sume 966,10 eura, sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.267,60 eura, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 26.000,00 eur.

4. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný.

5. Súd bol toho názoru, že žalobcovi prináleží skutočná škoda za účelne vynaložené trovy obhajoby a to A. A. F. v sume 4.534,60 eura a trovy právneho zastúpenia A. G. v sume 1.745,82 eura. V prevyšujúcej časti nárok na náhradu škody ako nedôvodný zamietol.

6. Súd bol ďalej toho názoru, že žalobcovi prináleží aj nárok na náhradu nákladov vynaložených vo väzbe a to v sume 966,10 eura, ktoré mu vznikli v príčinnej súvislosti s väzbou, ktorá bola na ňom vykonaná. Za nedôvodný považoval argument žalovanej, že tieto náklady by žalobca vynaložil aj v prípade, ak by nebol vzatý do väzby.

7. Vo vzťahu k uplatneniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd za primeranú a dôvodnú považoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.500,00 eur. Podľa názoru súdu žalobca strávil vo väzbe celkovo 216 dní, čo z celkovej priznanej náhrady vo výške 7.500,00 eur činí za 1 deň väzby 34,72 eura. Takto priznanú výšku náhrady považoval za adekvátnu spôsobenej ujme výkonom väzby, ktorá zodpovedá tiež ustálenej súdnej praxi. Výšku majetkovej ujmy súd stanovil s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žil a pracoval, s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo. Priznanú ujmu určil podľa kritérií vyplývajúcich z ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže 50-násobok minimálnej mzdy stanovenej na rok 2016 vo výške 405,00 eur predstavuje sumu 20.250,00 eur.

8. Vo vzťahu k nezákonnému trestnému stíhaniu dôvodným sa stala súdu výška nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,00 eur.

9. Vzhľadom na to, že žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, uložil jej povinnosť zaplatiť žalobcovi z priznaného nároku na náhradu škody aj príslušný úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 28.6.2019 do zaplatenia.

10. V prevyšujúcej časti náhrady škody v sume 697,45 eura, ako aj úroku z omeškania a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16.500,00 eur žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Súd uznesením vylúčil nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví v sume 5.267,60 eura na samostatné konanie, preto vyslovil, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne v konaní vedenom pod sp.zn. 12C/13/2023.

12. Proti tomuto rozsudku v časti zamietajúceho výroku ohľadom nemajetkovej ujmy podal včas odvolanie žalobca.

13. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zamietavého výroku zmenil a priznal mu ním požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu.

14. V odvolaní uviedol, že v rozsudku súdu prvej inštancie úplne absentuje úvaha súdu ohľadom výšky odškodnenia za jeden deň väzby, ktorý vo väzbe strávil „navyše“ bez akéhokoľvek právneho titulu, pričom túto skutočnosť súd prvej inštancie nijakým spôsobom neodôvodnil. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie poňal tento deň ako ostatné dni strávené vo väzbe na základe uznesenia o vzatí do väzby, a teda dal deň vo väzbe na základe rozhodnutia súdu rovnakého pomeru ako deň vo väzbe bez akejkoľvek dokumentácie. Podľa jeho názoru náhrada za tento deň vo väzbe bez právneho titulu v rovnakej sume ako za deň väzby na základe rozhodnutia súdu už zo samotnej logiky veci nemôže byť rovnaká, o to viac, ak sa k tejto skutočnosti súd vôbec nevyjadril, hoci to v konaní pred súdom opakovane tvrdil. Nesúhlasí s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,00 eur za vedenie nezákonného trestného stíhania. Názor súdu, že nezistil mimoriadne závažnú ujmu v jeho súkromnom živote a že jeho rodinné vzťahy sú zachované, nekorešponduje s výpoveďami svedkov a to najmä jeho otca a matky, ktorí popisovali spoločné činnosti, ktoré v súčasnosti už nerobia v dôsledku jeho pobytu vo väzbe. Súd sa nezaoberal skutočnosťou, že väzba zmarila celý jeho budúci rodinný život a teda samotná suma 2.000,00 eur je nedostatočná, bagatelizovaná, v kontexte všetkých týchto zásahov do jeho života a hlavne nedostatočne odôvodnená. Poukazuje na skutočnosť, že bol trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin s hrozbou trestu odňatia slobody v trvaní minimálne 10 rokov, počas ktorého bol vzatý do väzby bez splnenia akýchkoľvek materiálnych podmienok väzby. Súd stanovil za jeden deň strávený vo väzbe sumu 34,72 eura poukazujúc pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo 2357/2010, podľa ktorého adekvátnym odškodnením je čiastka v rozmedzí od 20,00-60,00 eur za jeden deň trvania väzby, pričom v tomto rámci súd má premietnuť iné okolnosti svojho posudzovania. Podľa jeho názoru suma 34,72 eura je priemerom tohto štandardu rozhodovacej praxe súdov, čo však nezodpovedá extrémnym podmienkam uzavretého oddelenia výkonu väzby, nakoľko nešlo o výkon priemernej väzby na tzv. otvorenom oddelení, ale na oddelení s druhým najprísnejším režimom a teda

tieto podmienky by sa mali prejavíť aj vo vyššom dennom ohodnotení väzby, akým je priemer sumy priznávaných súdmi. Žalovaná vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 26.000,00 eur nespĺňa náležitosti účelného popretia v zmysle Civilného sporového poriadku.

15. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku ako vecne správny potvrdil.

16. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok v časti napadnutého zamietajúceho výroku, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

17. V prejednávanej veci je nesporné, že žalobca v konaní uplatnil okrem iných nárokov aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 26.000,00 eur, pričom súd za primeranú výšku nemajetkovej ujmy vo vzťahu k nezákonnému trestnému stíhaniu považoval sumu 2.000,00 eur a vo vzťahu k výkonu väzby sumu 7.500,00 eur, vychádzajúc z ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.

18. Z dôvodov rozhodnutia však nie je zrejmé, na základe čoho sa dôvodným súdu „zdala byť“ výška nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,00 eur, pokiaľ išlo o nezákonné trestné stíhanie a na základe čoho súd dospel k záveru o primeranosti a dôvodnosti náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonnej väzby vo výške 7.500,00 eur.

19. Podľa § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáha, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, ktorou súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Kým vo výroku rozsudku súd vyslovuje ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplývať, prečo tak rozhodol. Povinnosťou súdu v odôvodnení rozsudku je vždy vyrovnáť sa s argumentami sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. To znamená, že z odôvodnenia sa má strana dozvedieť o dôvodoch prijatia, či odmietnutia svojho argumentu.

21. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá zákonným požiadavkám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C.s.p. vo vzťahu k výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, jednak v sume 2.000,00 eur, pokiaľ ide o nezákonné trestné stíhanie, ako aj vo vzťahu k nezákonnej väzbe v sume 7.500,00 eur.

22. Z rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia, právne argumenty žalobcu ohľadom požadovanej výšky nemajetkovej ujmy v sume 26.000,00 eur, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal pri rozhodovaní, a preto zostala nepreukázaná dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

23. Aj keď súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia uviedol, že vychádzal z následnej reakcie, ktorú zásah v osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí v živote žalobcu vyvolal, z rozhodnutia však nie je zrejmé ako posúdil jednotlivé skutkové zistenia vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy.

24. Ako bolo vyššie uvedené, z rozhodnutia nie je zrejmé, na základe čoho sa dôvodmi súdu „zdala byť“ výška nemajetkovej ujmy vo vzťahu k nezákonnému trestnému stíhaniu vo výške 2.000,00 eur a na základe čoho dospel súd k záveru o primeranosti a dôvodnosti náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonnej väzby vo výške 7.500,00 eur. Súd síce konštatoval, že žalobca strávil vo väzbe 216 dní, čo

z celkovej priznanej náhrady vo výške 7.500,00 eur činí za jeden deň väzby 34,72 eura, bližšie sa však nevyporiadala s argumentáciou žalobcu ohľadom okolností výkonu samotnej väzby.

25. Iba samotné konštatovanie súdu, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. (bez toho, aby uvedenú právnu normu náležite vyložil), nedáva odpoveď na argumenty žalobcu ohľadom ním uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy, preto v tejto časti zamietajúceho výroku je rozhodnutie súdu predčasné a teda aj nesprávne z hľadiska jeho nepreskúmateľnosti.

26. Pochybenie súdu spočíva aj v tom, že súd prvej inštancie nerozhodol o trovách konania.

27. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Ako vyplýva z citovaného zákonného ust. § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd bez návrhu, preto výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

30. V prejednávanej veci je nesporné, že žalobca v konaní uplatnil samostatné nároky spočívajúce v nároku na náhradu škody, nemajetkovej ujmy a škody na zdraví. Vo veci rozhodol rozhodnutím, ktorým sa konanie skončilo o žalobcom uplatnenom nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Preto vo vzťahu k týmto žalobcom uplatneným nárokom bolo povinnosťou súdu rozhodnúť aj o trovách konania.

31. Je nesporné, že o trovách konania strán sporu vo vzťahu k vylúčenému nároku žalobcu ohľadom škody na zdraví vedenom v konaní pod sp.zn. 12C/3/2023 rozhodne aj o nároku strán sporu v konaní.

32. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zamietajúceho výroku ohľadom uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu je predčasné a teda aj nesprávne z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ C.s.p. napadnutý rozsudok v časti zamietajúceho výroku zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

33. Po vrátení veci bude opätovne úlohou súdu prvej inštancie posúdiť žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, vychádzajúc pritom z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení a pri rozhodovaní sa dôsledne vporiada so skutkovými a právnymi námietkami žalobcu ohľadom ním uplatneného nároku a vo veci opätovne rozhodne. Rozhodnutie následne odôvodní v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby bolo preskúmateľné odvolacím súdom a zároveň rozhodne aj o trovách prvostupňového, ale aj tohto odvolacieho konania.

34. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).